

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.
Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.
Naslov za dopise: »Napreje«, Krško.

Čekovni račun: št. 13.807.
[začasno še tudi 13.321]

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din.

Oglaš: prostor 1×87 mm 1 Din
Malloglas: beseda 50 p, najmanj 5 Din
Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so poštn. proste

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

I-16. Vodstvo državno
licejske knjižnice
v Ljubljani

Prva občinska seja v Okolici Celja.

V nedeljo 24. avgusta se je vršila prva redna seja občinskega sveta v občini Okolica Celja. Ker nas je »Nova doba« z »Jutrovim« blagoslovom in v svesti si tesnega bratskega objema s podjetniškimi socialisti [Korenovci] počastila z boljševiski, bomo o tej seji kritizirali seveda vse, kar diši po kapitalističnih, neprincipialnih marveč osebno simpatizantskih tedencah.

Na dnevnem redu je bilo med drugim nekaj prošnje za gostilniške koncesije. Med njimi je bila prošnja g. Toplaka, mizarskega mojstra na Bregu. Ta gospod je prišel med vojno v Celje kot neznan mizarški pomočnik, ki pa se je pozneje »z delom svojih žuljavih rok« priril do prelepega blagostanja. [Poglejmo na pr. pridne in poštene delavce po Sloveniji, kako dobro se jim godi! Svojo kožo še imajo, drugega nič več!] G. Toplak ima svojo hišo, pa bi rad imel še svojo narišnico, da bi ljudje imeli še več zločinov na vesti. Toplak je postal še kot novopečen mizarški mojster ekponent nazadnjaških mizarških mojstrov, on je tudi povzročil stavko mizarških pomočnikov l. 1922. sedaj bi pa rad zavajal ljudi še k pijančevanju. Toplakova prošnja je bila na odsekovi seji odklonjena, pred plenem jo je pa zahteval g. Kukovec, ki sta si mogoče z g. Toplakom kaj v zlehti. [G. Kukovec je namreč lesni trgovec in lastnik parne žage!] G. Kukovec je doživel samo en poraz več. Naj v miru počiva!

Odobrila se je samo ena koncesija, ki jo je vložil neki gostilničar Krušič [torej že za drugo gostilno!] Zanimiva je izjava g. Božiča: Stare gostilne naj ostanejo, nove koncesije naj se ne dajejo. G. Božič je tudi gostilničar. Krušič bi imel torej otvoriti gostilno na Anskem vrhu. Sodrugi Vrečer [boljševiski] je zavrnil to prošnjo, prvič ker ima vsakih sto ljudi v občini itak že svoje gostilno, drugič je pa tudi neumno in sploh nepošteno ponujati ljudem alkohol v krajih, kamor so prišli vsi spehani in zmučeni. Naj se rajši postavi brezalkoholna okrepčevalnica. Če nočemo, da bi se kdo valil po Anskem hribu navzdol, mu pač ne smemo dati prilike, da se zvrne. Pa vse to ni nič držalo! Gospodje kakor Kukovec so dejali, da morajo imeti posestniki ki imajo svoje posestva tam okoli, tudi tam neke prostore, kjer bodo lahko počivali po trudopolnem nadziranju svojih delavcev. In ta utemeljitev g. Kukovca je dobila podporo pri vseh odbornikih, razen priobeh naših sodrugih, kljub temu, da nista samo ta dva delavca, G. Plankar, ki je menda nekak načelnik kluba SPJevcev [Korenovcev] je tako lepo soglašal z »javnim mnenjem«, da je treba namreč z ozirom na lepo razvijajoči se tujski promet gostilno, ki je že prej obstajala, pustiti, in je tudi na vsa usta izjavil, da ne bomo nikomur kontrolirali grla, koliko si ga je napumpal. Tako je, g. socialist, nekontroliranje je itak vedno vaš princip, oz. princip vaših voditeljev, ki hočejo nemoteno vladati z vašimi žulji. Blagor vam. Pri tem predlogu smo torej našli na dva tabora; na kapitaliste v veliki premoči 31 proti dvema socialistoma, »Naprejevca«. Iskre so se začele kresati!

G. Božič, gostilničar in posestnik hiše »na škarpi« na Bregu, je že na odsekovi seji sprožil predlog, ki ga je tudi pred plenom utemeljeval, in sicer sledečega: Naj se vse območje okoliške občine glede stanovanjskih razmer podredi srezkemu poglavarstvu, ki je imelo dosedaj samo širšo okolico, oziroma je spadala pod mestno stanovanjsko oblast. G. Božič je pri utemeljevanju potipal na tako žilo, ki vsakega razburi, kdor samostojno ne zna ali pa noče misliti, namreč: Mesto nad nami ne bo komandiralo! — Seveda je spet vse vjel, edini Vrečer mu ni šel na lim. Pa poglejmo, kaj je za tem. Gospod Božič namreč prav dobro ve, da so uradniki pri srezkemu poglavarstvu preobloženi z vsakojakim delom, poleg tega pa tudi jako komodni, in bi tako ne imeli časa opravljati uspešno tudi stanovanjske zadeve. G. Božič je znal priliko, da to nedelo pospeši, jako dobro izrabiti. Nemoteno bi potem lahko paševal nad svojo hišo in noben hud bi ga več ne mogel pri tem ovirati. Žel je celo uspeh pri večini odbornikov s svojim predlogom [Korenovci so se glasovanja zdržali, a Vrečer je edini glasoval proti]. Pa izmed tiste večine tudi

niso vsi hišni posestniki, ampak nevedneži ki gre do hišnim posestnikom na led,

S. Vrečer je trdil, da bi morala biti za to novo in razširjeno stanovanjsko oblast nastavljena posebna množ, neumnost je pa pri tako majhnem obsegu, ki ga imata mestna in okoliška občina, izdajati denar za dve upravi in za dva ali tri ljudi, ko bi lahko vse to delo izvršil en sam človek oz. dva pri eni sami upravi še bolje, če bi ju druge inštanice tudi primerno podpirale. Tudi je dejal s. Vrečer, da ne bi moglo mesto nad okolico komandirati, ker bi morale imeti obe občini proporcionalno število zastopnikov v skupni stanovanjski komisiji. Nekdo od Korenovcev se je slabo izgovarjal, da je samo ena stanovanjska najemniška organizacija in mora biti torej le ena stanovanjska komisija, vendar je ostal s. Vrečer s svojim utemeljevanjem osamljen in je bila izvoljena petčlanska stanovanjska komisija iz zastopnikov vseh peterih grupacij. Izvoljena sta bila pa le dva stanovanjska najemnika proti trem hišnim posestnikom. S. Vrečer je protestiral in je energično zahteval, da se da ta protest v zapisnik, gospodje hišni posestniki so pa izjavili, da ni lepo če se začneja že pri prvi seji razdor. Vendar s. Vrečer ni usklnil zahteve. Kakor vidimo, se ne boje za »ljubo slovo« samo nezavedni delavci pod kuratelo svojih demagoških voditeljev, ampak tudi kapitalisti prihajajo z zedinjevalnimi poskusi in apeli na »složno delo«. Gospodje kapitalistični sorodniki [Korenovci itd.], vaši kapitalistični prijatelji vas pričakujejo z odprtimi rokami za zedinjenje, in več jih je kakor zavednih delavcev po Sloveniji. Zavednost seveda rase, dočim kapitalizem že polagoma propada. Požurite se torej dokler je še čas. Konstatirali moramo, da je tudi Janežič protestiral proti krivici pri teh volitvah v stanov. komisijo, pa je takoj obmolknil, češ »da se ne sme že danes razdirati«.

Omenjamo še, da se je g. Hrastnik jako vneto zavzel za zapore. Neka ženska se je baje v njih naselila. Sedaj so našli za njo neko drugo stanovanje in ker ta ženska noče radovoljno zapustiti dosedanjega stanovanja, naj jo g. Vučko deložira in jo s silo spravi v novo stanovanje. Zapori pa naj se dajo spet popraviti, da bodo bolj prikladni za pijančke, katerim so ravno poprej gospodje poskrbeli, da jim še ne bo zmanjkalo alkoholne utešitve.

Pa še nekaj: Občina poseduje kakšni 15 lastnih dreves, katera so letos silno polna jabolk. Ta jabolka, namreč sad, bodo zlicitali in jih po nizki licitantni ceni odstopili tistim ljudem, ki okoli teh dreves stanujejo, in pa občinskim nastavljenecem. Smo radovedni, kdo se bo tu upošteval.

VLADA REDA IN PRAVICE!

[Dopis iz Trbovelj.]

Ko so klerikalci igrali opozicijo, je njihovo časopisje dan za dnevom kričalo v svet o korupciji, pristranosti, o dvojni vrsti državljanov kakor tudi o nasilstvih pod prejšnjim režimom. Po padcu Pašičeve in Pribičevičeve vlade je prišel opozicijski blok do vlade, v kateri igrajo tudi naši klerikalci veliko ulogo, saj imajo 4 ministre v njej. Marsikateremu nezavednežu se je odvalil kamen od srca, da je padel reakcionarni režim in da bodo nastopili boljšji časi zakona, reda in vsem enakih pravice. Socialisti nismo nikdar verjeli meščanskim listom in njih strankam, ker smo doživeli že preveliko izkušenj z njimi. Radi tega tudi to pot nismo polagali velike važnosti v spremembo režima predvsem smo se pa zavedali, da je ena kakor druga meščanska vlada nasprotna kulturnemu gibanju delavskega razreda. In glede tega smo postali zopet bogatejši. Delavska telovadna in kulturna zveza »Svoboda« za Slovenijo je vložila na prometno ministrstvo, kjer caruje klerikalec prof. Sušnik, prošnjo za polovično vožnjo ob priliki okrožnih zletov 21. VIII. v Mariboru in 7. IX. v Trbovljah. Gosp. minister kot velik prijatelj delavskega kulturnega gibanja je našo prošnjo odklonil, ne da bi navedel vzroke! Orle in Sokol imata celo 1/4 vožnje! Ali mogoče nismo vsi enaki državljani? Ali pa mogoče klerikalci računajo, da bomo vsi postali Orli, kakor so prej demokrati računali, da postanemo vsi Sokoli? A v tem se grozno varate, delavstvo bo pokazalo, da se ne ustraši tudi te žrtve in se bo v še veliko večjem številu udeležilo svojih prirediteljev, vzlic temu da bo moralo plačati vso vož-

njo. Zapomnilo si pa bo dobro, kdo je njegov prijatelj, po dejanjih jih bomo sodili, ne po besedah! — Delavec.

[Tako je prav! In mi bomo poskrbeli, da bo klerikalce ta infamija, to deljenje državljanov v dve neenskopravni skupini, žgalo kakor vse infamije, zaradi katerih jih imamo na piki. Oni računajo pri tem tudi na to, da se radi visokih voznin ne bo udeležilo mnogo delavstva naše telovadne prireditve v Trbovljah. Delavci, 7. IX. pojdite baš zato v večjem številu ogledati si uspehe socialističnega telesnovzgojnega dela! Za Maribor je prepozno, da bi vam to priporočali, ker sploh nismo bili obveščeni o tem, da se bo tam telovadni nastop vršil, za Trbovlje pa ni za nobenega nič prepozno. Ur.]

Razno.

NAPREDEK.

Člani Konsumnega društva za Slovenijo smo lahko veseli, ker dobimo baje novega tajnika pri naši zadrugi. Dosedaj je to mesto opravljala gospodična Urbančeva, ki se danes na tajniško čast požižga kakor lisica na »kisló« grozdje, ko ni več izvoljena članica načelnstva in sicer zaradi svojega preveč »požrtvovalnega in marljivega dela« za našo zadrugo. Gdč. Urbančeva igra sedaj le ulogo vodje pisarne in bo prav interesantno ugotoviti, ali imajo tudi drugod vodje pisarne z njeno izobrazbo in z njenim »zaslužnim« delom mesečno po 15 tisoč plače.

Na tajniško mesto baje reflektira g. France Svetek, ki je radi nastavitve pri naši zadrugi postavil tozadevni ultimatum z rokom do 17. avgusta in z grozno, da v nasprotnem slučaju kar figo pokaže Sloveniji in zgine v centralno mesto koritarjev Beograd, kar pa si je baje tik pred semim glavnim kolodvorom v Ljubljani premislil in osrečuje tako še nadalje s svojo nenadomestljivo osebo našo lepo Slovenijo. Za svoje dosedanje »požrtvovalno in marljivo delo« na polju zadrugištva pri naši zadrugi dobiva Svetek 100 dinarjev dnevno, kar bi odgovarjalo približno plači 10 tisoč mesečno [kn.]. S tem pa Svetek že sedaj ni zadovoljen in za slučaj nastavitve zahteva več nego vodja oz. voditeljica pisarne, gdč. Urbančeva.

Torej, zadrugiški, na vsak način lepi račun in napredek, lepa in zanimiva se nam obeta plačilna bilanca in perspektiva dela v naši zadrugi. Gotovo da nismo proti nastavitvi potrebnih delavnih in agilnih moči, če so za procvit zadruge potrebni, ne verujemo pa in ne bomo verjeli, da je vse delavno, agilno in zlasti »požrtvovalno in marljivo«, kar se štuli zraven z ultimati. Pokaže naj vsak prej na tem ali onem polju resno delo in ga delavstvo v slučaju potrebe za to delo poišče magari med staro šaro, drugače pa ne bo šlo. Načelnstvo in nadzorstvo delamo odgovorno za nastavitve delavne moči, ne pa marionete. Tozadevno boste nam članom polagali račune.

Zadrugiški, [seve razen milijonarja Kristana] preračunajte dobro vaše plače in dohodke ter primerjajte zahteve z nekimi strani in nihče ne bo mogel naše Konsumno društvo kar tako izkoriščati. Gotovo je, da nimamo le dolžnost za zadrugo žrtvovati, ampak tudi pravico jo braniti. Zadrugiški, pozor! — Član Konsumnega društva za Slovenijo.

Higijenska razstava na prostoru pod Tivoljem v Ljubljani bo občinstvu brezplačno dostopna do 20. septembra t. l. vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Mladini pod 18. letom vstop v barako »N« ni dovoljen. Tudi nadaljnja predavanja bodo še pozneje objavljena. Našim sodrugom v Ljubljani in okolici priporočamo,

Našega ljubelega Baltiča so imenovali za velikega župana v Sarajevu. Upamo, da se mu tam tudi posreči spraviti demokratsko-orjunaški kurz neprosto voljno na kant.

S kakšnimi budalostmi so te dni razni učnjaki in nepoklicani vsevedeži pitali lahko miselne močgane v zadevi brzojavnih poročil z Marja, kaže najbolj dejstvo, da na zemlji sploh še nimamo aparatov, ki bi bili zmožni sprejemati brezžične valove v dolgotrajnosti 25.000—75.000 km. Največje postaje na zemlji delujejo — n. pr. v Carnarvonu — z valovnimi dolžinami do kvečjemu 15.000 m. Tudi drugače se je še marsikje pokazala strahovita igno-

ranca, ki vlada v občinstvu in seveda pri žurnalistih tudi v najpreprostejših tebečilih in znanstvenih dejstvih. Spominjamo se n. pr., da je „Slovenec“ te dni, ko je poročal, da so zaznamovali v Ameriki in na Angleškem skrivnostne znake z brezlično valovno dolžino 75.000 km, napravil duhovito pripombo, da odgovarja ta dolžina nekako oddaljenosti od zemlje do Marla! Vrabcu na strehi pa so že mesec čivkali, da se nam je Mart 24. VIII. približal ne na 75.000, temveč na več nego 50.000.000 km! Stari ignoranč „Slovenski narod“ je seveda spet zaklobasril o „svetlobnih dnevih, tednih, mesecih in letih“, ki nas oddaljujejo od Marla, čeprav smo ga že enkrat prej baš zaradi te zadeve zgrabili za ušesa in mu dokazali, da sploh pojma nima kaj je to svetlobno leto. Mislimo, tudi če bi Martovci v resnici živeli in če bi jim bilo mogoče stopiti z nami v stik, da bi si te stike pod takšnim analfabetizmom kaj hitro premislili. Srečni Martovci, ki jim ni treba čitati niti črke tega, s čimer se pusti tukaj na zemlji pitati ignorančto človeštvo po še mnogo bolj ignorančnem buržujskem tintenkuljstvu!

„Slovenec“ je postal v zadnjem času še vse ostrejši zagovornik čistoče slovenskega jezika nego kdaj prej. In tako je mogoče, da naletiš med njegovimi kolonami tudi na takele pristno slovenske oprane slovniške hlače: Bo veliko za črtati . .

Različna mera. Če zakrivi malenkost kakšen revež, takrat poročajo o njem meščanski listi s polnim imenom in včasih zelo na široko. Če je kak delikvent iz tihz. srednjih krogov potem se objavi le z začetnimi črkami njegovo ime. Če je pa dotični grešnik pripadnik „boljših krogov“ se njegovo ime sploh zataji. Tako na pr. sta v Ljubljani pred par dnevi dva mlada pohotneža iz „boljših“ družin povabila dve gospodični v avtomobil ter ju z revolverji prisilila, da sta se jima udale. Zadevo ima sedaj policija v roki, ki pa je, kar se tiče načela javnosti, ravno taka, kakor meščansko časopisje. In rudi tega krožijo sedaj po Ljubljani najfantastičnejše govorice.

Gradbeni minister Pečić je odobril naknadni kredit za popravo mostov in potov, ki so bili opustošeni pri zadnjih povodnjah v Sloveniji.

Komisija za spremembo uradniškega zakona je svoje delo v glavnem že končala. Torej bi vlada te spremembe že lahko enkrat naznanila in sprejela. — Nekaj podobnega poročajo o invalidskem zakonu. — Za pregledanje zakona o pobijanju korupcije je pravosodni minister imenoval komisijo V tej komisiji je predsednik bivši minister Kumandič. Če je zakon naperjen v resnici proti delovanju bivših ministrov, se nam zelo čudno zdi, da mora baš nekdanji minister biti pri njem najodločnejša osebnost. Ali meni vladni blok, da delovanje, ki so ga izvrševali njegovi otročički, ni potrebno revizije?

V Beogradu so se sestale trgovske in obrtne zbornice na kongres. Industrijalci tudi zborujejo. In bodo odločevali o stvareh, ki proletariatu radi svoje nezavednosti še ni sposoben o njih odločevati, čeprav so to njegove stvari.

Nova železniška proga Užice—Vardište je bila v soboto izročena prometu.

Balkanska komunistična federacija je predstavila svoj glavni stan v Moskvo. Vodi jo Bolgar Dimitrov. Na Balkanu so komunisti torej že spoznali, da si ne bodo nasejali nobenih rožic.

Še naslikanega se boje! Rimska policija je zaplenila vse dopisnice s podobo umorjenega sodruga Matteottija. — Ko so pred par dnevi v Rimu hoteli novorojenca imenovati z imenom Matteotti, so jim oblasti to zabranile . .

Madžarski pojedelski minister Szabo, ki smo o njem pred par dnevi poročali, da je zapleten v umazane korupcijske zadeve, je podal demisijo, ki je pa Bethlen ni sprejel. Seveda, v tem slučaju bi moral Bethlen tudi odstopiti. — Za krščanski kurz na Madžarskem je značilno, kako zna držati svojo [večidel plemenitaško] besedo. Pred nedavnim so napotili znanega sodruga Weltnerja, da se vrne iz inostranstva, kjer je živel kot politični emigrant, v domovino, češ da se mu ne bo ničesar zgodilo. Komaj je bil par tednov doma, so ga že aretirali in državno pravdnitvo ga je obtožilo veleizdajniških dejanj. Lopovi v dejanjih ne poznaj pač niti pri moški besedi nič drugega kakor lopovsko besedo. Medparlamentarna konferenca, ki je zborovala do 28. tm. v Ženevi, je sprejela med drugimi tudi predlog za delno rszorožitev in za osnovanje vojaštva prostih ozemelj. Avstrijska skupina je predlagala, naj bi na vsak milijon prebivalstva prišlo kvečjemu 5000 vojakov. Jugoslavija bi imela v tem slučaju torej stalno vojsko 60.000 ljudi — še vedno preveč. Ta predlog bo obravnaval poseben odtsek.

Zboljšanje položaja v Nemčiji se kaže tudi v tem, da so obudili v zadnjem času k novemu življenju do 300 raznih listov od približno 600, ki so jih morali za časa inflacije ustaviti.

Interaacionala tiskarskih delavcev se sestane 8. sept. v Hamburgu na svoj 9. kongres. Dozdaj je prijavilo to udeležbo 15 zvez s 26 delegati.

Revica. Kdo je bil Hugo Stinnes, to mi proletarci dobro vemo. Njegova hčerka pa mora biti precejšnja reva, ker sodeluje pri neki filmski družbi in jo je pri tem poslu ugriznila opica. Tako vsaj poročajo meščanski listi, Nekaj takega se pri-

peti hčerki umrlega milijonarja! O tem bodo meščanski listi gotovo priobčili še natančna poročila. Če se bo pa v kakšnem Stinnesovem podjetju smrtno nevarno ponesrečil kak delavec, bodo v tem slučaju poročali meščanski listi le najbližji okolici. Seveda hčerka milijonarja Stinnesa pomeni po meščanski logiki za ves svet nekaj več nego navaden delavec in če jo opica ugrizne — takšna reva! O ti čudna meščanska logika!

Medparlamentarna konferenca v Ženevi se je v soboto končala. Sprejete so bile resolucije glede razorožitve in varnostnih garancij za posamezne države. Čisto po buržujski logiki! Če bi se vse države razorožile, bi ne bilo treba nobenemu hudiču nobenih varnostnih jamstev.

Na Angleškem se je podražil premog. To je posledica reparacijskega sistema, ki dobavlja državam z večjim številom topov premog zastonj. Dražje bodo premog plačevali seveda — ne podjetniki.

Svetovno revolucijo je hotela rešiti tropa portugalskih komunistov, ki so v temni noči napadli trdnjavo Sv. Jurja pri Lizboni. Napadenci niso streljali nanje, s puškinih kopiti so jih napodili. Portugalski ministrski predsednik je z ozirom na ta dogodek izjavil, da nikakor ne gre za kako revolucionoarno gibanje. In mož buržujski jo je izjemoma enkrat uganil, čeprav v drugačnem smislu, nego ga ima resnična resnica.

Borisa Savinkova, znanega ruskega socialnega revolucionarja, ki je za Kolčakovih časov in pozneje vodil vstajo proti boljševškemu režimu, so te dni obsodili na smrt. Ker je pa Savinkov izjavil, da se sedaj zaveda, kakšen greh je počenjal nad proletariatom ko se je boril proti boljševikom in ker je priznal sovjetsko oblast, ga je ruski centralni izvrševalni odbor pomilostil na 10 let ječe z motivacijo, da temelj proletarske justice ni želja po maščevanju. Ej zavijači! Koliko tisoč protetarcev so ravno na tem temelju že spravili v smrt samo zato, ker so si upali imeti svoje nazore in čeprav niso izvršili nobenega zločina! Če je temelj proletarske justice odpuščanje za spokorjene grešnike — in to je pravilni temelj — zakaj ne bi Savinkova rajši kar izpustili in mu dali na takšen način možnost, da s poštenim delom popravi, kar je zagrešil? Sicer se nam pa vse zdi, da so Savinkovemu spokorjenost boljševiki sami položili v usta, ker potrebujejo od časa do časa kakšnih takšnih komedij za upostavitve svojega ugleda. V istem času, ko so se na takšen način milostive izkazali so v Saratovem streljali na neoboroženo maso brezposelnih delavcev, ki niso nič drugega zahtevali kakor — dela! Devet delavcev je bilo smrtno ranjenih, 8 ubitih, v Saratovem je izbruhnila splošna protestna stavka! „Socialistični“ družabni red v Rusiji ni sposoben dati ljudem dela — in potem naj bi jim pravice dal?

Svojo besedo k državljski vojni na Kitajskem začenjajo Angleži in Američani že spregovarjati. Poslali so močno brodovje v kitajske vode in so zagrozili pekinški vladi, da bodo delali njo odgovorno za vsako škodo, ki bi nastala njihovim državljanom. Svojčas smo napisali, da spreminjajo kitajski generali svojo državo v novo mehiko. Zato delajo sosedu s to Mehiko kakor z mehkom. In to še danes drži.

Japonska je tista dežela, v kateri se v zadnjem času nakupčuje največ elementarnih nesreč. Sedaj spet poročajo, da so radi izredno močnega deževja zemeljski plazji v bližini Tokija pokopali 7500 hiš.

Seveda! Henry Ford, znani ameriški avtomobilski milijarder, je izjavil te dni, da tajna organizacija Ku-kluks-klan nikakor ne zasluži tistega obrekovanja, s katerim jo sprejemajo v javnosti. Ta organizacija da hoče samo blagostanje v deželi dvigniti in delati za nadvlado izvirnega američanstva. Isto so trdili fašisti, ko so sloje, ki ne živijo v blagostanju in niso izvirno italijanski, pojili z ricinom in jih obmetavali z bombami. Pribičevičev fašizem dela tudi vse „za nacijo“ in „državno enotnost“.

Romantični XX. vek. Iz Pariza poročajo, da so pirati na odprtem morju napadli s šestimi jadrenicami francoski parnik „Mühlhausen“, ki je plul s 36.000 zaboji špirituoza iz Kanade na Francosko, in ga popolnoma izropali. Pozneje je mornar z izropanega parnika v Halifaxu na Angleškem spoznal enega izmed piratov in so na ta način oblasti lahko zaplenile vsaj en piratski brod.

Kupujte čevlje samo z znamko „Peko“.

Kako se ustvarjajo večine.

V poročilu o konferenci Strokovne komisije v „Napreju“ št. 115 smo čitali, da bi se številčno razmerje med večino in opozicijo izpremenilo, če bi se verifikacija vršila na temelju pravnega obračunavanja. Čitali smo, da so nekatere organizacije obračunavale šele v Ljubljani na konferenci med drugimi da je poslala obračun zadnji dan tudi organizacija privatnih nameščencev. Ker slučajno vem, kako je ta organizacija obračunala, se čutim dolžnega povedati to tudi čitateljem „Napreja“, da si bodo znali v podobni zadregi na podoben način pomagati. To velja zlasti za vse zedinjevalne kongrese z raznimi „socialističnimi strankami“, ki operirajo z markicami.

Zgodilo se je takole: Centralni predsednik te organizacije, ki deluje po vsej Jugoslaviji, je prišel

v Ljubljano pogledat, kako bodo na konferenci zastopani interesi njegovih članov na Slovenskem. Na konferenci je na svojo žalost spoznal, da privatni nameščenci sploh nimajo pravice biti na konferenci zastopani, ker niso še nikdar obračunali. Ker ni hotel, da bi bil zastonj prišel v Ljubljano, in ker je član SPJ in pozna njeva sistem obračunavanja z markicami, je segel v žep in napravil obračun s štirimi bankovci po sto dinarjev.

Koliko pa je bilo članov, ki so bili vsi zvesti pristaši „večine“, dasi jih sploh ni bilo, to mi ni znano. Morebiti bo kak verifikator še vedel, kakšna je bila tržna cena tega blaga na konferenci. Če to ceno objavi, si bodo lahko čitatelji „Napreja“ izračunali, koliko privatnih nameščencev je pomagalo „večini“ do večine.

Član „Zveze privatnih nameščencev Jugoslavije“.

Da se ne pozabi! Od našega poročevalca iz Celja smo prejeli: Na mestni občinski seji 20. junija 1924. je bil sprejet nujni predlog za preiskavo gospodarstva mestnega ekonomu g. Marna, ki ga je predložil s. Leskošek pisмено. Predlog se glasi:

Radiraznih govoric, ki so se zadnje čase pojavile o slabem gospodarstvu mestnega ekonomu g. Marna, tako med drugim o souporabi premoga, ki je določen za šole in za hlapce, oddaji žita za kornje, uporabljanju delavcev za lastne privatne interese, smo se podpisani odločili staviti gospodu županu nujni predlog za sejo, ki se bo vršila dne 20. junija s prošnjo, da se dnevni red sklicane seje izpopolni z dodatkom: Preiskava gospodarstva mestnega ekonomu M. Marna. Preiskava se naj izvrši potom izvoljene komisije, katera naj obstojitiz vseh strank in s pritegnitvijo predlagatelja tega predloga. Komisija naj zasliši vse mestne uslužbence, hlapce itd.

Ta predlog so podpisali Štefan Lah, Avgust Šviga in Alojzij Pugmeister, Gospod Koren ter Felician (železničar) in g. Špeglič, gostilničar so podpis odklonili, Predlog so nadalje podpisali gg. dr. Ogrizek (SLS) in dr. Kalan (JDS) ter nato tudi g. Koren, da se mu je izrekla nujnost. Gospod podžupan Žabkar je predlagal tajno sejo, čemur se je ugodilo. Naš poročevalec se je moral torej iz dvorane odstraniti in ni mogel o zadevi ničesar poročati. Na predlog demografov se je tudi sklenilo, da se o tem ne bo ničesar pisalo, dokler ne bo končana preiskava. Gospod Koren se je pa še izjavil, da bo Marn iz njegove politične organizacije izključen, če se mu dokaže kakršnakoli korupcija. Takoj nato se je izvolila komisija iz zastopnikov vseh strank. Delo te komisije pa spi spanje pravičnega že cela dva meseca. Z ozirom na to se je naš poročevalec potrudil poiskati spredaj navedeni predlog, da ga predoči javnosti prej, predno vzame slovo sedanji občinski svet. Če se ta niti na opomin javnosti ne bo zganil, bomo začeli v kratkem priobčevati dokaze, na temelju katerih je s. Leskošek dotični predlog predložil.

UTRINEK.

Vojna je realna politika besnečih norcev.

MEŠČANSKI FARIZEJI.

Ko je bil leta 1914 v Sarajevu ustreljen Franc Ferdinand s svojo ženo, je prvi kondoliral takratni koroški deželni vladi v Celovcu dr. Brejc, ki je po svetovni vojni postal kraljev pokrajinski namestnik v državi SHS.

Ko je bil leta 1924 na mesto dr. Krejčija za vladnega komisarja mesta Ljubljane imenovan „socialist“ dr. Perič, so njemu prvi častitali „demokratje“ dr. Baltič takratni veliki župan v Ljubljani in dr. Žerjav, minister na razpoloženju. Vsi trije so svoja čustva čisto gotovo hlinili.

Prejeli smo „Planinskega vestnika“ 9. št. z običajno vsebino in lepim posnetkom z Jalovca.

Čitajte naš tisk!

Delavci!

Kdor inserira v drugih listih, v „Napreju“ pa ne, ta sam dovolj jasno pove, da ne mara odjemalcev iz delavskih vrst. V vaših rokah je, kakšno

Inseratno politiko

delajo trgovci. Trgovci so bolj navezani na vas nego vi nanje!

Lastnik: „Sloga“, r. z. z o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

I. IX Tiskarna bratov Rumpret v Krškem, 1100